

Emnenr. 29.

Fylke: Telemark B.

Tillegsspørsmålnr.

Herad: Tinn.

Emne: Julenisser.

Bygdelag: Teotfjorddalens.

Oppskr. av: Olav O. Skiland.

Gard: Skiland.

(adresse): Skiland.

G.nr. 115. Br.nr. 2.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Bandbüllet 7. 1877.

SVAR

1. Julenisser var utkjent for 60-70 år siden. Han kom først på juletrefestene for polebarn for ca 30 år siden. - Han var i de siste år er han kommet i hjemmene med julegaver til alle husets folk. -

Julenisser ble først kjent gjennom julekort og andre hefter for utklame av julebøker. -

2. Julenisser deler ut epler til polebarna på juletrefestene. - men "gøtter" er det mere kjelden han befaller sig med. - Han får ingenting for skrevet, all skal vere til mone på festene. -

3. - Som julenisse passer best en med lag og god framferd. - For eller liten spørs det ikke om. - En med skuespiller-talent var å foretrekke. - en som barna får bilde til når han nærmer seg i sin underlige kostyme, for å gi dem "munngodt". -

4. - Nisser er utstyrt med rød toppelse - grått skjegg, rød hofte-rid Puffe og Rjöpe-maske, Rnebuks med hvite sokker og langstav i handen. - Han ber en strie

sett på ryggen med epler i, som han deler ut. -

5. Alt utstyr er hjemmelaget og hjemmes bort. - Gjennse-julenissen er kledd i all slags utstyr. -

6. - Julebukkene har hjemmelagde masker av leret som sminkes til. - De er mykke så det går ann å smalle på julesjente der dei blir vel mottatt. -

7. - Julebukken deler ikke ut julegaver. De fer med spel og dans som ingenting blir av. "Lei Prenta på seg". - For spille de på munnharpe men nei kan ingen det. - Det kan vere drabelige jegere med trebørser. - Andre kan bere på troll-posen med mangt rart i og er kvaksalver. - Nu er julebukken skjoldne og bukken blir avlagt. - Vitsen med julebukker var at ingen skulle kjenne dem og derfor snakket de et språk som skulle vere bymål og de var langveisnde til bygda. -

8. Den nye julenissen som ikke er kjent her lenger er ca femti år var aldri sett i samband med de gamle og for lengst avlagde usynlige og underjordiske vesener, og den nissen som gjorde ugagn og nytte i fjøs og stall, som dei skulle godt med for vinning. Skuld. De er nei glemte. -

9. For femti år siden var det en kjenning som fant julegaver under trappa, men da jula var over stod mannen skuldig for gavene hos kjøpmannen. -

De var ikke vant til å få julegaver igamaltid, men de kunne gjøre hinanden tjenester til hver tid av året med klyslag og binding av solker, og mangt andet. -